

R O K J A V O R U

6 | 2003
ročník 9

Měsíčník pracovníků Lesů České republiky a příznivců lesa

LESU ZDAR

**Ekonomické
výsledky LČR
v roce 2002**

**Šestý sněm
lesníků**

**Polomová
kalamita z října
2002**

**Oskeruše
málo známá
dřevina**

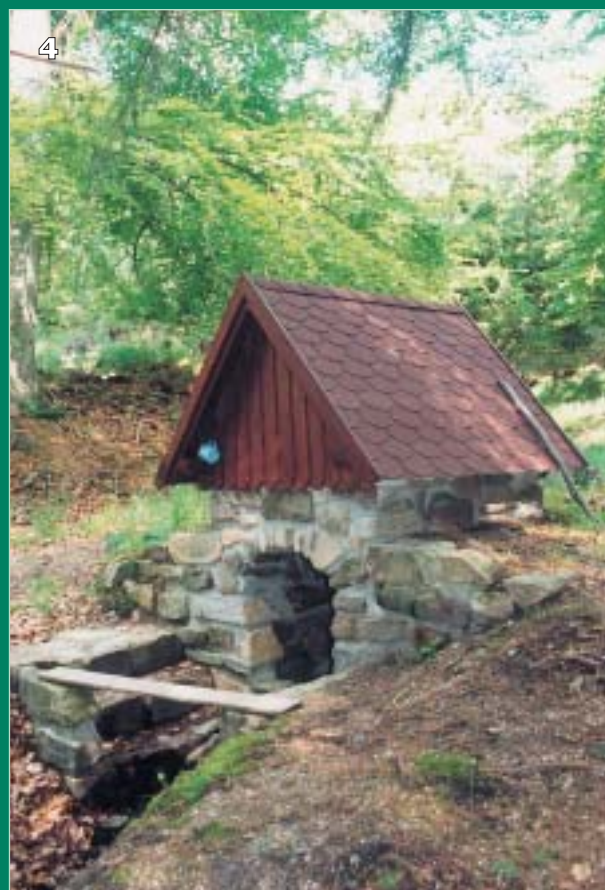

PROGRAM 2000

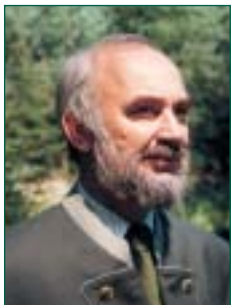
na LS ČESKÝ KRUMLOV

1. Opravené pietní místo U SVATÉ TROJICE
2. Zrekonstruovaná studánka s klečící selkou symbolizující ženu z lidu
3. Takřka nahodile působí několik kamenů rozmístěných a upravených tak, aby sloužily k odpočinku poutníků
4. Příjemné osvěžení nabízí studánka v hlubokých lesích

Obnova vlastnických a uživatelských vztahů k lesům

LČR, s. p. jsou na základě zákona 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku ve znění pozdějších předpisů, povinnou osobou k navrácení majetku osobám oprávněným podle tohoto zákona. Od účinnosti zákona tj. od 24. 6. 1991 (včetně účinnosti zákonů, které později novelizovaly tento zákon) do 31. 12. 2002, bylo při obnově vlastnických práv uplatněno 50 748 případů (355 tis. ha). Z těchto případů bylo pravomocným rozhodnutím pozemkových úřadů nebo soudů dokončeno 46 589 případů (292 tis. ha), což představuje 91,8 % vyřízených z celkového počtu uplatněných nároků.

Pokud jde o vrácení vlastnických a uživatelských práv na základě restitučních zákonů, bylo k 31. 12. 2002 doloženo 137 207 případů (187 tis. ha). LČR ukončily nájemní vztah ve 134 714 případech (173 tis. ha), což představuje 98,2 % vyřízených případů. Na základě zákona 172/1991 Sb. v platném znění (včetně novely provedené zákonem 114/2000 Sb.) obce doložily 6 038 případů (cca 397 tis. ha). Celkem byl fyzicky předán majetek v 5 850 případech (cca 391 tis. ha), což činí 96,7 % z celkově doložených případů.

Proti předcházejícím rokům se situace změnila při navrácení majetku lesních družstev obci přijetím zákona č. 277/2002 Sb., který novelizoval zákon č. 172/1991 Sb. s účinností od 27. 6. 2002. Nevykonatelné Usnesení vlády č. 168 z roku 1995 tak bylo nahrazeno obecně závazným právním předpisem. Odpadla tedy legislativní překážka pro vydávání lesních pozemků lesním družstvům obcí. LČR vydaly majetek v 310 případech (26 tis. ha).

LČR hospodaří v souladu s platnou právní úpravou i s tzv. církevním majetkem (tj. majetek, jehož původními vlastníky byly církve, náboženské řády a kongregace, který přešel na základě právní úpravy do vlastnictví státu). Zákon 229/1991 Sb. v platném znění v § 29 stanoví, že do přijetí zvláštní právní úpravy jsou převody tohoto majetku vyloučeny. Dosud tato zvláštní právní úprava přijata nebyla. Na základě prokázaných vlastnických práv církví došlo k zániku uživatelských práv pro LČR v 86 případech (772 ha). Jednalo se o majetek drobných výměr tzv. farské a zádušní lesní pozemky, u kterých nebyly v archívech doloženy doklady svědčící o zákonném přechodu vlastnického práva na stát v minulosti.

Celkový předpokládaný objem restitučních náhrad podle zákona 229/1991 Sb. činil k 31. 12. 2002, včetně případů nedoložených znaleckým posudkem, 383,5 mil. Kč při 21 579 případech. LČR uzavřely dohody o poskytnutí restitučních náhrad v 9 221 případech, které odpovídají 343 738 tis. Kč. Z těchto dohod bylo již vypořádáno 8 948 případů ve výši 336 676 tis. Kč.

LČR a Pozemkový fond ČR na základě Smlouvy o spolupráci při vypořádání restitučních nároků realizují od 1. 1. 2001 uspokojování nároků oprávněných osob na poskytnutí náhrad za nevydané lesní pozemky za Pozemkovým fondem ČR (§ 11 odst. 2 zák. č. 229/1991 Sb. v plat. znění) jejich smluvním převodem na LČR. Problém s uspokojováním těchto nároků spočívá v překážkách vyplývajících z obecně platné právní úpravy zejména z ustanovení § 17 zák. č. 95/1999 Sb., který vymezuje lesní pozemky, jež lze převádět a je tedy nutné k uspokojení nároků vyhledávat vhodné lesní pozemky. Dále některé oprávněné osoby mají zájem na vydání náhrady nikoliv lesních pozemků, ale jinou nemovitostí. Tomuto řešení brání dikce zákona č. 569/1991 Sb. o Pozemkovém fondu v platném znění ust. § 2 odst. 10. Řada těchto nároků je tak v projednávání mezi oprávněnými osobami a účastníky této smlouvy. Uplatněny byly nároky ve výši 2 056 tis. Kč a náhradou byly vydány lesní pozemky ve výši 1 873 tis. Kč (cca 38,8 ha).

Ing. František Morávek, výrobně technický ředitel

Editorial

Vážení čtenáři,

V tomto čísle Lesu zdar vám především nabídneme ekonomické výsledky podniku za rok 2002, které komentuje RNDr. Vladimír Veselý. V hodnocení loňského roku se projevují protichůdné tendence. Celkové výsledky hospodaření LČR jsou vylepšeny nastřádaným finančním výsledkem hospodaření z minulých let a současně jsme se připravili tvorbou rezerv na „horší časy“ v roce letošním. Souběh likvidace následků větrné kalamity doprovázený poklesem cen dřeva na trhu a zhoršenými odbytovými možnostmi bude pro řadu vlastníků průběžným kame-

nem jejich samofinancovatelnosti. Tomuto trendu se nevyhnou ani LČR, třebaže s významným poklesem ekonomické síly podniku zatím nepočítáme. Je však třeba si uvědomit, že při současném stavu nejen české, ale i evropské ekonomiky musíme hledat pomocné ruce a příslušné zdroje především sami u sebe.

Ing. Jan Řezáč

- 2) Ekonomické výsledky LČR za rok 2002
- 4) Šestý sněm lesníků České republiky
- 5) Předpokladem práce oblastního inspektora je přirozená autorita
- 9) Mateřská láska
- 10) Polomová kalamita z 26. – 28. října 2002
- 12) Oskeruše - vzácná a málo známá dřevina
- 14) Nové odborné publikace a knihy
Výročí
- 15) Lovecký parkúr O pohár LČR
- 16) Zasad' si svůj strom
Exkurze žáků SLŠ Trutnov
Applikace chemických přípravků v lesním hospodářství
Nikdy není dost

foto obálka

1. strana: Malebná jihočeská krajina
ilustrační foto: redakce
4. strana: Památný strom javor klen na LS Třebíč
ilustrační foto: V. Stejskal

LESU ZDAR

Měsíčník pracovníků Lesů České republiky, s. p.

Adresa redakce:

LČR, s. p., Přemyslova 1106, 501 68 Hradec Králové 8
tel.: +420 495 860 265, +420 495 260 325-30
fax: +420 495 262 391
e-mail: rezac@lesy-cr.cz

Vydává:

LČR, s. p., Přemyslova 1106, Hradec Králové 8
IČO: 42196451
Evidenční číslo Ministerstva kultury: 11416

Redakční rada:

Předseda: Ing. Václav Lidický
Členové: Ota Bursík, Ing. Lubomír Dědek,
Ing. Jan Duha, Ing. Josef Hruška, Ing. Jiří Kopic,
Ing. Jaromír Latner, CSc., Aleš Mrkvica, Ing. Pavel Starý, RNDr. Jiri Stonawski
Odpovědný redaktor: Ing. Jan Řezáč
Grafická úprava: CREATIVE DIRECTION

(Podepsané články nemusí nutně vyjadřovat stanovisko vydavatele.)

Tiskne:

Bartošova tiskárna, s. r. o., Hradec Králové
Kalendova 688. Přetisk povolen.
(Uzávěrka příštího čísla 18. 6. 2003.)

Rg1-1994

Ekonomické výsledky LČR za rok 2002

Výsledky hospodaření LČR za rok 2002, obsažené v účetní závěrce k 31. 12. 2002, jsou ověřeny auditorem a po projednání v dozorčí radě podniku budou předloženy ke schválení zakladateli. Je tedy čas ke krátkému ohlednutí a srovnání s předcházejícími léty.

LČR dosáhly za rok 2002 nejnižšího výsledku hospodaření po zdanění za období posledních pěti let. Výsledek však významně ovlivnily dva faktory. Jednak to byl rekordně vysoký finanční HV, který vznikl reálným tržním oceněním finančních aktiv podniku na základě upravených účetních postupů. K běžnému finančnímu HV tak přibýlo cca 160 mil. Kč nerealizovaných finančních výnosů z minulých období. Na druhé straně to v oblasti nákladů byl nárůst rezerv a ostatních nákladů v provozní činnosti, které směřovaly k snížení vlivu likvidace kalamity z konce roku 2002 pro následující období. Tento vliv se projevil snížením HV cca o 370 mil. Kč.

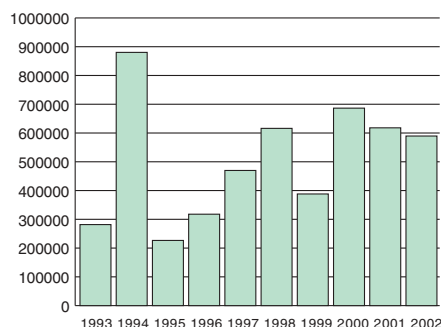

Tabulka 1: Hospodářské výsledky (HV) za období 1995 – 2002 v tis. Kč

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
HV za účetní období	145 132	110 718	123 770	401 103	578 757	603 747	594 527	281 599
HV po zdanění bez rezerv	246 439	393 530	578 912	525 109	393 813	571 628	492 582	652 245
Provozní HV bez rezerv	218 090	313 677	456 129	614 083	379 198	692 991	636 733	590 234
Finanční HV	73 187	89 086	146 315	300 931	216 879	112 544	99 808	316 105
Mimořádný HV	570	5 483	-690	1 138	294	12 856	3 272	5 216

K objektivnímu srovnání tedy může posloužit provozní HV očištěný o vliv vytvářených a používaných rezerv a obdobných položek. Tento výsledek je nejnižší za poslední tři roky, ale je o 85 mil. Kč vyšší než průměr za posledních deset let.

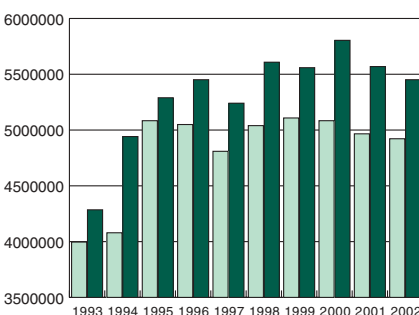
Graf: provozní hospodářský výsledek s vyloučením rezerv v tis. Kč

Tabulka 2: Provozní náklady a výnosy bez rezerv v tis. Kč

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Náklady	5 072	5 058	4 781	5 039	5 164	5 080	4 929	4 876
Výnosy	5 290	5 372	5 237	5 653	5 544	5 773	5 566	5 466

Graf: vývoj nákladů a výnosů provozní činnosti (bez rezerv) v tis. Kč

Tendence souběžného poklesu provozních nákladů i výnosů pokračuje od roku 2000. Odpovídá to trendu snižujícího se objemu spravovaného majetku (lesní půdy). Za zmínku však stojí pokles tržeb za

dříví o 141 mil. Kč, který byl ještě kompenzován zvýšením objemu těžeb zejména z důvodu zpracování následků větrné kalamity o 430 tis. m³. Důvodem je roční pokles průměrného zpeněžení dříví o 60 Kč/m³ vyvolaný zhoršenou situací na trhu u většiny rozhodujících sortimentů.

Majetek

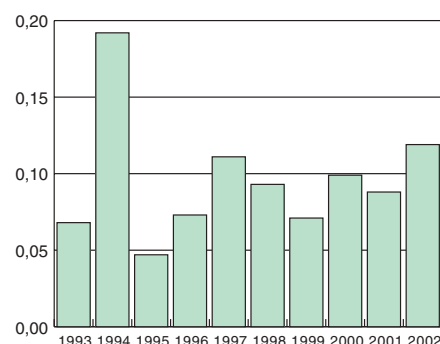
Z hlediska majetku došlo k mírným změnám spíše pozitivního charakteru. Celková hodnota majetku, bilanční suma, rostla o 164 mil. Kč (0,25 %), při snížení hodnoty pozemků (změny při inventarizaci a vydaný majetek) o 515 mil. Kč a nárůstu hodnoty finančního majetku o 420 mil. Kč. Zůstatko-

vá hodnota dlouhodobého majetku poklesla o 367 mil. Kč, což je o 88 % hodnoty ročních odpisů. Vzrostl objem pohledávek, což při snížení vyfakturovaných tržeb za dříví signalizuje problémy na trhu s dřívím a projevilo se zvýšením doby obratu pohledávek o osm dní. Hodnota vlastního kapitálu bez vlivu pozemků vzrostla o 2,4 % jednak v důsledku vytvořeného zisku, jednak převzetím majetku od pozemkového fondu. Objem cizích zdrojů vlivem vytvořených rezerv narostl o 14 %. Objem investic po posledním meziročním poklesu vzrostl o 137 mil. Kč, z čehož 85 mil. Kč bylo z vlastních zdrojů.

Finanční ukazatele

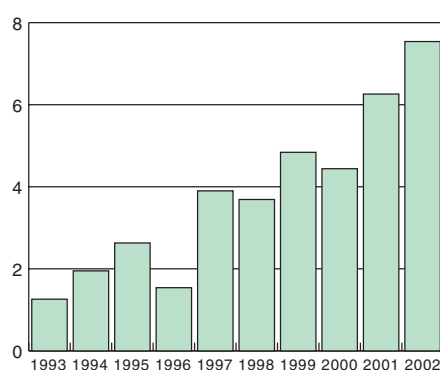
Při eliminaci vlivu vytvořených rezerv řada ukazatelů vykazuje zlepšení oproti loňskému roku. Uvádíme vývoj ukazatele rentability výnosů (hospodářský výsledek po zdanění ku výnosům z provozní činnosti), který znamená, že v roce 2002 každá koruna „tržeb“ v sobě obsahovala 11,9 haléře „čistého zisku“.

Graf: rentabilita výnosů

Ukazatel okamžité likvidity poměřuje nejlikvidnější majetek (hotovost, bankovní účty, směnky, krátkodobé cenné papíry) s krátkodobými dluhy. V roce 2002 překročila pohotová likvidita dosud nejvyšší hodnoty z let 1999 a 2001 a tímto ukazatelem se LČR skutečně mohou pochlubit. Důvodem nárůstu v roce 2002 byl zejména příznivý vývoj v nárůstu hodnoty finančního majetku, avšak i nárůst krátkodobých pohledávek a pokles krátkodobých dluhů.

Graf: okamžitá likvidita

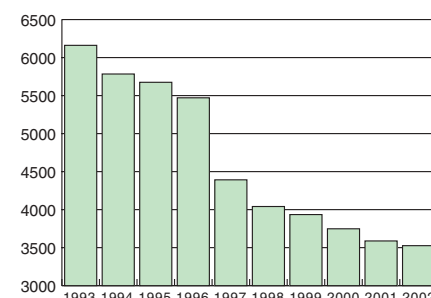

Tabulka 3

Vyvořený hrubý HV	1999	2000	2001	2002
Nižší než -60 mil. Kč	2	1	1	1
-60 až -20 mil. Kč	4	5	4	3
-20 až -10 mil. Kč	6	2	4	4
-5 až -10 mil. Kč	9	7	5	7
-5 až 0 mil. Kč	10	12	10	4
0 až 5 mil. Kč	13	9	6	7
5 až 10 mil. Kč	8	9	9	8
10 až 20 mil. Kč	14	15	18	23
20 až 30 mil. Kč	12	13	13	14
30 až 40 mil. Kč	6	6	9	9
Větší než 40 mil. Kč	3	8	6	5

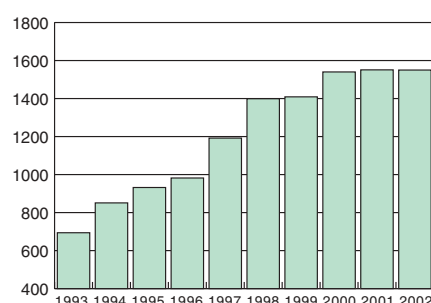
Vývoj ukazatelů spojených se živou prací - počtem zaměstnanců a mzdovými náklady

Graf: průměrný přepočtený počet zaměstnanců

Vzhledem k mírnému poklesu počtu zaměstnanců na 3526 a současně objemu výnosů poklesla dosud nejvyšší hodnota produktivity práce pouze o 1 Kč na 151 Kč na pracovníka.

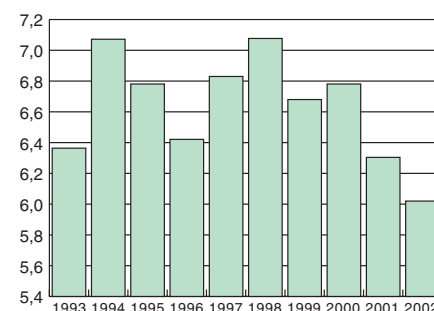
Graf: produktivita práce v tis. Kč

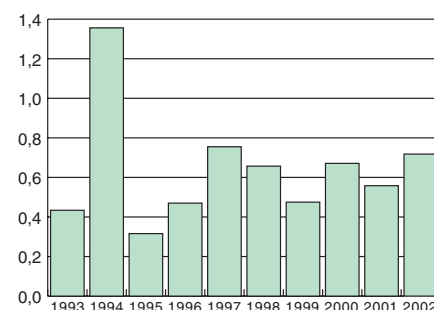
Z hlediska efektivity mezd (poměru mezi objemem výnosů a vyplacených mezd) situace již tak příznivá není a v roce 2002 tento ukazatel dosáhl historicky nejnižší hodnoty. Znamená, že na 1 Kč vyplacených mezd připadalo jen 6,31 Kč výnosů, což je o 0,61 Kč pod desetiletým průměrem.

Rentabilita mezd vyjadřující výši zisku po zdanění očištěného o vliv rezerv naopak vzrostla a je těsně nad úrovní desetiletého průměru.

Graf: efektivita mezd

Graf: rentabilita mezd

Hospodaření organizačních jednotek

66 lesních správ hospodařilo se ziskem a 19 vytvořilo ztrátu. Rozdělení lesních správ do kategorií podle hrubého výsledku hospodaření (bez rozpoštěných správních režii) ukazuje tabulka 3.

Nevyšších HV dosáhly LS Bruntál, Svítava, Planá u M. L., Nové Město n. M., Jihlava, Tišnov, Kraslice, Janovice, Kácov, Vsetín. Nejnižších HV dosáhly LS Litvínov, Klášterec n. O, Litoměřice, Znojmo, Děčín, Frýdlant, Lužná, Žatec, Horní Blatná a Česká Lípa. Výsledky přímo řízených závodů byly o 13 mil. Kč nižší než v loňském roce, což odpovídá vývoji situace na trhu s dřívím.

Závěr

V ekonomickém hodnocení loňského roku se projevují protichůdné tendence. Celkové výsledky hospodaření podniku jsou vylepšeny nastřádaným finančním výsledkem hospodaření z minulých let a současně jsme se připravili tvorbou rezerv na „horší časy“ v roce letošním. Souběh likvidace následků větrné kalamity doprovázený poklesem cen dřeva na trhu a zhoršenými odbytovými možnostmi bude pro řadu vlastníků prubířským kamenem jejich samofinancovatelnosti. Tomuto trendu se nevyhnu ani LČR, třebaže s významným poklesem ekonomické síly podniku zatím nepočítáme. Je však třeba si uvědomit, že při současném stavu nejen české, ale i evropské ekonomiky musíme hledat pomocné ruce a příslušné zdroje především sami u sebe.

RNDr. Vladimír Veselý, ekonomický ředitel

Šestý sněm lesníků České republiky

Čtvrtého dubna se konal v Hradci Králové VI. Sněm lesníků ČR. Svolaly jej stavovské lesnické organizace – Česká lesnická společnost, Česká jednota lesnická a Národní lesnický komitét. Tématem Sněmu byla problematika státní správy lesů se zaměřením na úkoly úřadů obcí s rozšířenou působností.

Rozdělení jednání Sněmu

Jednání Sněmu organizátoři rozdělili do třech bloků. V prvním bloku nazvaném Státní správa lesů v minulosti a současnosti vystoupili se svými referáty Ing. Jan Svoboda, předseda ČJL (Vývoj, historie a poslání státní správy lesů), Ing. Jaromír Vašíček, CSc., náměstek ministra zemědělství (Současný stav a výhled státní správy lesů v resortu Mze) a RNDr. Ladislav Miko, náměstek ministra životního prostředí (Současný stav a výhled státní správy lesů v resortu MŽP). Ve druhém bloku pojmenovaném Úkoly pověřených úřadů obcí s rozšířenou působností přednesli své příspěvky Ing. Karel Černý a Ing. Jaroslav Březina, Krajský úřad České Budějovice, Ing. Jana Čacká, Krajský úřad Liberec, Ing. Josef Černý, starosta Bystřice p. P., senátor, Helena Langšádlová, starostka obce Černošice u Prahy a Ing. Zdeněk Navrátil, SSL ve Dvoře Králové n. L. Třetí blok byl věnován Postavení odborných lesních hospodářů. Promluvil v něm JUDr. Ing. Jiří Staněk, CSc., MŽP, Ing. Jiří Pohan, předseda Komory OLH, Ing. František Morávek, výrobně technický ředitel LČR a Radomír Charvát, ředitel lesního družstva Vysoké Chvojno.

Kam směřuje reforma veřejné správy a současný výkon SSL?

Pro obsáhlost jednotlivých příspěvků z nich přinášíme jen vybrané nejzajímavější pasáže přednesené v druhém bloku. Ing. Jana Čacká ve svém vystoupení přiblížila problematiku SSL v Libereckém kraji, pod nějž spadají čtyři bývalé okresy – Semily, Jablonec n. N., Liberec a Česká Lípa. Nyní zde vzniklo 10 pověřených úřadů obcí s rozšířenou působností. Počet pracovníků SSL se zvýšil ze 7,5 na 14, což představuje nárůst o 189 %. Když se vezme v úvahu kumulace funkcí, činí nárůst 147 %. Znepokojivou skutečností je fakt, že se stále snižuje odborná úroveň výkonu SSL, protože narůstá počet pracovníků SSL bez lesnického vzdělání. Značným problémem je nedořešení způsobu financování výkonu státní správy pověřenými úřady. Obce takřka třetinu nákladů spojených s výkonem státní správy doplácí ze svých rozpočtů. Zajištění nových kanceláří, jejich vybavení nábytkem a počítači představovalo pro obce nemalé finanční zatížení. Přesto odpovídající software, data katastru nemovitostí, mapy, literatura budou pro některé pracovníky prakticky nedosažitelné.

Snaha o ušetření logicky vedla ke kumulaci funkcí. Někde došla snaha tak daleko, že funkci pracovníka SSL obec sloučila se správou městského lesního majetku. Z toho plyne jasný střet zájmů. Obecně lze konstatovat, že sloučení státní správy a samosprávy v této podobě je nešťastné a vytváří přímo ideální podmínky pro korupční prostředí a prosazování přehlížení nezákonností. Úřady se občanům nepřiblížily, jak reforma slibovala – doba pro vyřízení žádostí se spíše prodlužuje, kom-

petence na pověřené obce byly jednotlivými ústředními orgány přeneseny podle různých systémů, takže většinou je třeba souhlasu jak úřadů obcí tak krajů.

Nejasnost ve výkladech některých zákonů, jejich protirečení, to vše vede k poklesu důvěry občanů v úřady, který se po reformě ještě prohloubil. Jestliže si občan svou žádostí „zkomplikuje“ život na několik týdnů a měsíců, přistě se pokusí řešit situaci jinak a svým příkladem negativně ovlivňuje své okolí. Průběh reformy lze proto charakterizovat jedním slovem – NEPŘÍPRAVENOST.

V závěru Ing. Čacká upozornila na v minulosti jasně ověřenou vazbu chaosu ve státní správě a špatného stavu lesů. Po velkých majetkových přesunech a reformách chronicky docházelo k velkým kalamitám, k zanedbání ochrany lesa, nedůslednostem a zmatkům. Státní správa politikařila, hrála si se slovíčky, nepracovala tak, jak měla a tím se vytvářelo ideální prostředí pro rozvoj obecně známých nešvarů, které v konečném důsledku vedly vždy proti potřebám lesa.

Mohou pověřené obce efektivně zajistit výkon SSL?

Senátor Ing. Josef Novotný ve svém vystoupení hovořil o zkušenostech s výkonem SSL na úrovni obcí. Dosavadní způsob výkonu SSL v pověřených obcích je poznamenán kumulací se státní správou myslivosti do jedné funkce vykonávané jedním člověkem. Reforma veřejné správy se nešťastně potkala s koncem jednoho mysliveckého období a přípravou období nového. Administrativně se připravovaly a uznávaly nové honitby. V tomto procesu velmi často docházelo k přetížení příslušného pracovníka, jehož činnost byla v uplynulých měsících soustředěna výhradně na myslivost. Vlastní výkon SSL se tak prozatím zúžil na povolání těžeb soukromým vlastníkům lesa, prohlašování pozemků za pozemky určené k plnění funkcí lesa, eventuelně odnímání pozemků pro nejrůznější stavby.

Největším problémem SSL je malá schopnost postihovat nepovolené těžby v soukromých lesích. Stává se nezdárka, že v rámci zákona povolená myšlná těžba je následně neznámo kým rozšířena v daném porostu na několikanásobnou výměru. Majitel pak pravidla ohlásí, že mu „někdo“ v jeho lese provedl nepovolenou těžbu a pak už jen dále nechává zpracovávat to, co mu „někdo“ v jeho lese udělal. Obchází tak maximální výši těžby, stanovenou v LHP. Dokazování, kdo nepovolenou těžbu provedl, je velmi složité. Po takovýchto akcích zůstávají zpravidla několikahektarové nevyklizené a nezalesněné holiny, jejichž majiteli už bývají nemajetní lidé, často bez trvalého bydliště.

Agendu převzatou z okresního úřadu – zejména přestupky a pokuty – nelze zatím z časových důvodů vůbec řešit. Obec Bystřice převzala přibližně za dva mil. Kč udělených pokut a obdobnou částku bude muset v rámci rozpracovaných správních řízení udělit. Pokuty je navíc téměř nemožné vymoci a tak představují spíše zápornou zátěž městského rozpočtu. Zatím nevyřešeným problémem jsou aktualizované podklady katastru nemovitostí pro potřebu výkonu činnosti OLH a celkové financování pokrytí nákladů spojených s výkonem státní správy ze státního rozpočtu. Stát ročně přispívá na jednoho úředníka obci částkou 333 tis. Kč, přičemž skutečné náklady se pohybují kolem 500 tis. Kč.

Jenom problematika honiteb přijde Bystřici na desítky tisíc korun ročně. Musí například všem přičleňovaným vlastníkům honebních pozemků v honitbě uváděné do souladu se zákonem – tedy těm vlastníkům, kteří nechťejí vstoupit do honebního společenstva a jejichž pozemky jsou do honiteb zařazovány ze zákona – zaslat rozhodnutí o uznání honitby na doručenkou. Takovýchto účastníků řízení jsou v každé honitbě desítky. V případě, že se jeden odvolá, existuje vysoké riziko, že správní řízení nebude v dohledné době ukončeno. V současné době vrcholí nervozita vlastníků honiteb, blíží se lovecká sezóna a všechny honitby se musí uvést do souladu se zákonem. Proto není na práci v terénu a kontroly lesů zatím čas.

Závěr

Z přednesených referátů se vynořuje řada zneklidňujících otázek. Kdo vlastně na obecních úřadech obcí s rozšířenou působností SSL vykonává? Jaké má v úřadu postavení? Má zajištěno dostatečně široké zázemí pro svou práci? Bude ho motivovat a stabilizovat plat, který je mu obec schopna nabídnout? Nedochozí k nepřiměřeným zásahům ze strany samosprávy? Uvědomuje si vedení obcí, jak velký rozsah povinností na jejich úřady přešel?

Připravila redakce

Předpokladem práce oblastního inspektora je

přirozená autorita

(Rozhovor s Ing. Karlem Trůbl, oblastním inspektorem OI Český Krumlov)

Už několikrát za dobu existence podniku se hovořilo o postavení oblastních inspektorátů v jeho organizační struktuře. Také nyní v průběhu příprav reformy LČR se tato otázka znovu otevřela. Smyslem je zvýšit účinnost řídicí struktury podniku. Není však mnoho oblastních inspektorů, kteří jsou ve funkci od vzniku podniku. Jedním z nich je Ing. Karel Trůbl z OI Český Krumlov. Vzhledem k jeho zkušenostem i výsledkům, kterých dosáhl, jsem požádal o rozhovor právě jeho.

OI Český Krumlov je územně rozložen v jižní až jihozápadní části republiky a má velmi dlouhou hranici s územím Rakouska (České Velenice, Kyselov). Do územní působnosti OI spadá pět lesních správ (Hluboká nad Vltavou, Nové Hrady, Kaplice, Vyšší Brod, Český Krumlov). Nejníže položeným místem je povodí Vltavy na LS Hluboká n./Vlt. Nejvyšším bodem je vrchol Kletě v Blanském lese (1074 m). Celková katastrální výměra OI je zhruba 300 tis. ha, z toho lesy představují 102 tis. ha. LČR zde spravují 78 tis. ha státních lesů a 24 tis. ha lesů patří soukromým vlastníkům, na 12 tis. ha však LČR vykonávají funkci OLH. V oblasti jsou významná chráněná území, kde LČR vykonávají odbornou lesnickou činnost podle schválených plánů péče. Kromě maloplošných přírodních rezervací a památek jsou to hlavně CHKO Třeboňsko, Blanský les a Šumava.

Ing. Karel Trůbl začal svoji profesní životní dráhu na lesnickém učilišti v Bechyni, na němž absolvoval v letech 1966 až 1968 dvouletý učební obor dřevorubec. V roce 1968 začal studovat na Střední lesnické technické škole v Písku, kde odmaturoval v roce 1972. Po škole nastoupil na dvouletou vojenskou základní službu a po ní získal místo lesníka u jihočeských státních lesů, na Lesním závodě Hluboká, lesní správě Stará

Zleva: Ing. A. Minx, Ing. B. Jakubec, Ing. V. Malík, Ing. K. Trůbl a Ing. Š. Kalina

Obora. Studium při zaměstnání ukončil v roce 1980 lesnickou fakultu v Brně. Na Staré Oboře působil do roku 1981, kdy nastoupil jako pěstební technik na lesní správu České Budějovice u téhož lesního závodu. Odtud po necelém roce odešel dělat těžební inspektora na lesní závod. Velmi rychle zjistil, že to bylo chybné životní rozhodnutí a na vlastní žádost po roce a půl přešel na Lesní závod Český Krumlov do funkce vedoucího lesní správy Chvalšiny.

Jaké to bylo ve Chvalšínách?

Do Chvalšín jsem nastoupil v roce 1984. Mimo jiné pěstební technika mi dělal dnešní lesní správce z Hluboké nad Vltavou pan Ing. Zasadil. Bydleli jsme v jedné kuchyňce na lesní správě. Dosud na to rád vzpomínám,

Jak jste se dostal na funkci oblastního inspektora u LČR?

Spíš náhodou. Názvy funkcí tehdy zveřejněných u LČR mi neřikaly v podstatě nic o pracovní náplni. Protože jsem vždycky inklinoval k věcem provozním, tak jsem v náborové akci zmínil, že bych chtěl zastávat funkci lesního správce, nebo revírníka. Myslel jsem si, že je to stejná funkce, jakou jsem zastával před tím. Vedení podniku mě však vyzvalo, abych se zúčastnil výběrového řízení na vedoucího oblastní správy (dnes oblastní inspektor), což jsem učinil a ve výběrovém řízení obstál.

Tehdy měla oblastní správa jinou pozici než stávající oblastní inspektorát?

Určitě musela být jiná představa o funkčním zařazení a pracovních náplních jednotlivých organizačních jednotek, protože z počátku se toto pracoviště opravdu jmenovalo oblastní správa.

Kdy se vyprofiloval oblastní inspektorát do dnešní podoby?

Inspektorát se vyprofiloval ve velmi krátkém čase. Byla to otázka prvních porad, které začaly pro nás z oblasti už v dubnu 1992. A než k vlastní transformaci v říjnu 1992 došlo, tak byla pozice inspektorátu zřetelná.

Docházelo k nějakým změnám ve vztahu k lesním správám?

Struktura tehdy byla nastavena na tři lesní správy. Inspektorát Český Krumlov měl v působnosti LS Vyšší Brod, Český Krumlov a Kaplici. To ale postupně přestalo naplňovat představy o velikosti a funkčnosti inspektorátů. V roce 1995 při zrušení OI České Buděj-

Masiv Blanského lesa nad Chvalšínami

1

2

3

jovice jsem přebíral z jeho působnosti LS Nové Hradky a Hlubokou. Současný stav je tedy pět lesních správ.

Vyvíjelo se i personální obsazení pracovních funkcí na inspektorátu?

Personální obsazení inspektorátu je víceméně stejné jako při začátku v roce 1992. Ani tehdy jsme neměli obsazenou funkci právníka, stejně jako dnes. Inspektorát řeší právní zastoupení dvěma mandátními smlouvami.

Dělá vám problémy to, že nemáte právníka?

Domnívám se, že inspektorát i tam, kde není obsazen právník, může fungovat. Ale pokud by se sehnal dobrý právník za poměrně malé peníze, které mu můžeme nabídnout, bylo by to lepší. Měli jsme funkci právníka obsazenou asi tři čtvrtě roku absolventem právnické fakulty, ale nedokázali jsme uspokojit jeho rostoucí požadavky a představy. Od té doby jsem funkci právníka neobsazoval, i když jsem o tom několikrát uvažoval a dokonce jsem to měl projednáno na vedení podniku. Vidím zde rozpor nároků na dobrého právníka a jeho možného platu. Domnívám se, že řada dobrých právníků, jakož i jiných funkcí v lesnictví obecně, je již tradičně finančně nedocenená a vždy se též „tradičně“ spoléhá na stavovskou soudržnost. Ta v konečných důsledcích stabilizuje kvalitní pracovní týmy a selektuje finanční ambice.

Vybíral jste si své kolegy?

Spolupracovníky na oblastní inspektorát i lesní správce jsem si pečlivě vybíral, prakticky všechny jsem velmi dobře znal z minulosti. Nebylo problém je do funkcí prosadit a všichni se osvědčili, takže čas ukázal, že má volba nebyla špatná.

K nějakým změnám přece jenom došlo.

V průběhu těch deseti let došlo ke změně na pozici mého zástupce, kde Ing. Cábů vystřídal Ing. Pomije. Ing. Zdeněk Cába, který dělal mého zástupce a pěstební technika ještě před transformací, nastoupil k 1. 11. 2001 do funkce lesního správce LS Český Krumlov. Současně dosavadní lesní správce Ing. Zasadil odešel na LS Hluboká do stejné funkce. Krátce před tím vystřídal na LS Kaplice původního správce Ing. Blažka Ing. Kordač. O dva roky dříve nastoupil na místo lesního správce LS Nové Hradky Ing. Zemlička.

Jak se osvědčil váš nový zástupce?

Ing. Pomije přešel z funkce revírníka ve Staré Oboře. Jeho hlavní pracovní náplní je oblast obchodních smluv a cenových vztahů. Rozhoduje v méně obtížných záležitostech, a to hlavně proto, že se do funkce v současné době ještě zapracovává. Ale odhaduji mu velice dobrou kariéru a perspektivu vzhledem k jeho vlastnostem, schopnostem a samozřejmě věku.

Máte účetního metodika?

Účetní metodika paní Vrátná působila na OI do pololetí 2002. S odchodem do penze byla její funkce nahrazena rozšířením působnosti účetních metodiků z jiných OI.

A ostatní funkce?

Inspektorem pro genetiku a pěstování lesa je Ing. Bolkovec, který zde pracuje od začátku transformace. Jeho pracovní náplň se trochu posunula od myslivosti a pěstění spíše ke genetice, pěstění, ochraně a myslivosti, tedy jakoby se rozšířila, ale je zase méně specializovaná. Řekl bych, že je to ve prospěch věci. Pracovníky, kteří mají na starosti hmotný a investiční majetek, jsou pan Zdeněk Kučera a pan Jan Jára. Pan Jára má kumulovanou náplň pracovníka HIM LS Český Krumlov, která sídlí v budově OI a zároveň metodicky řídí záležitosti požární ochrany a bezpečnosti práce. Informatičku dělá Jaroslava Špolcová. Na detašovaném pracovišti v Českých Budějovicích působí pan Červenský, specialista pro genofond. Funkci účetní na OI vykonává Lenka Laštovková od roku 1992 s přestávkou na mateřské dovolené.

Co obnáší funkce oblastního inspektora ve své pracovní náplni?

Účinné metodické řízení organizačních jednotek je možné podle mého názoru pouze tehdy, jestliže inspektor má navázané dobré neformální vztahy s lesními správami. Je to důsledek toho, že formalizované vazby s dopadem do kompetenci OI vůči LS nejsou bohužel zakomponovány v organizační struktuře LČR. Své fungování spíše vidím v neformálně vybudované pozici vůči lesním správcům. Nemyslím si, že je to ke škodě věci, ale také si nemyslím, že na takto křehkém, organizačně nepodpořeném základě může stát dobrá perspektiva provozních pracovišť. Pan generální ředitel očekává jako výstup mé práce to, že má v regionu pořádek. Snad se to daří. Jinak by se pracovní náplň inspektora dala definovat od ryze odborných lesnických zásahů do hospodaření lesních správ, přes ekonomické kalkulace až po politickou reprezentaci podniku na úrovni kraje a jednotlivých obcí, případně i státní správy. Takovéto záležitosti jsou na týdenním pořádku. Je to velice pestrá škála problémů, které je obzvláště v dnešní době, kdy graduje myslivost a pronájem našich vlastních honiteb, žhavá a velice obtížná.

Máte s lesními správci nějaké porady?

Poradu s lesními správci mám vždy po poradě oblastních inspektorů na ředitelství. Ostatní provozní věci probíráme tak jednou za dva měsíce. Musím poděkovat svým lesním správcům, že tyto porady jsou účinné, a že potom respektují to, na čem jsme se dohodli a že inspektorát a lesní správy působí jako homogenní celek.

Naznačil jste, že vás v poslední době nejvíc zaměstnává myslivost.

V současné době je pronajato zhruba 80 % vlastních honiteb, které v rámci OI jsou, zbývá asi 20 %. Řekl bych, že hlavní problém je v tom, že některé honitby jsou velmi zalobovány a tudíž se věci různě komplikují. Zůstává tak v otevřené poloze, zda někdo výběrové řízení napadne či ne, zda tam budou či nebudou vzneseny protesty nebo žaloby. Mám pro tuto situaci jedno přirovnání: na stole před oblastním inspektorem leží šiška

dynamitu a on ji bez střelmistrovských zkoušek postupně ukrájuje a je rád, když rána nepadla.

Kdy předpokládáte konec těchto výběrových řízení?

Myslím si, že výběrová řízení zakončíme do poloviny června. Většina honiteb bude vyřešena do konce května, poslední vlna je 22. května, zbude asi šest honiteb různě komplikovaných na červen.

Už několikrát za dobu existence podniku se hovořilo o postavení OI v jeho organizační struktuře. Jaký na to máte názor? Co by se případně mohlo zlepšit, aby se zvýšila například jejich účinnost v rámci řídicí struktury podniku?

Osobně se domnívám, že podnik, má-li působit jednotnou homogenní formou, tak se bez oblastních inspektorátů ani do budoucna neobejde. Jejich role a význam se spíše podceňují, někdy až znevažují, a to především proto, že nemají významnější kompetence vůči lesním správám. Myslím si, že by bylo třeba, aby oblastní inspektoráty byly úžeji propojeny organizační vazbou s lesními správami. To ale vůbec neznamená, že by byl vhodný návrat k třístupňové organizační struktuře. Dokonce jsem zastáncem názoru, že je to forma v dnešní době již nevhodná a že by to nebylo pro podnik dobré řešení. Ale propojení na lesní správy, které stejně přes neformální vazby být musí, by měl zajišťovat organizační řád tak, aby bylo legitimní. Čili není to jen o kontrolní činnosti, protože ředitelství stejně vyžaduje usměrňování mnoha režimů, pro něž nemáme jasné kompetence.

Má inspektorát nějaký význam i pro kontakt s ostatními složkami společnosti, ať už jsou to obce, města, kraje, občanská sdružení, nebo by toto mohly dělat správy samy?

Z hlediska komunikace podniku s vnějším prostředím vnímám oblastní inspektoráty jako důležitou komunikační rovinu. Pracovníci inspektorátů mají totiž přímo v popisu práce posuzovat věci v širších souvislostech, mají rozhled po širším území, jsou schopni vidět problémy v celém regionu komplexněji. Správy operují na příliš malém území a nevidí už celek. Inspektorát je detašované pracoviště ředitelství. A právě tím, že je schopen formulovat názor za více správ a reprezentovat širší území, jeho úloha vzrůstá. Dokonce si myslím, že v reprezentaci na úrovni krajů by měl inspektorát hrát dominantní roli. Lesní správy nechť budují své sousedské vztahy na úrovni obcí, měst a organizací příslušejících na jejich území, ale ve vztahu ke kraji by měl vystupovat především inspektorát. Krajské úřady málokdy vyhledávají v důležitých věcech přímo lesní správy. Většinou tak činí přes oblastní inspektoráty, které jsou přímo pověřeny či zmocněny s nimi jednat.

Jak vás postihla kalamita z loňského října?

Větrná kalamita z loňského roku postihla hlavně LS Český Krumlov, kde padla jedna roční těžba. Na LS Hluboká a Kaplice je to zhruba 40 – 50 % roční těžby. LS Nové

Hrady a Vyšší Brod měly kalamitní problémy jen o málo vyšší než standardně v minulých letech.

Je kalamita zpracovaná?

Větrná kalamita je zpracována z 90 a více procent.

Jak se ke kalamitě postavili naši smluvní partneři?

Přístup smluvních partnerů byl mimořádně vstřícný, všechna jednání proběhla bez problémů, což se viditelně odrazilo na včasnosti jejího zpracování. My jsme jim naopak poskytli standardní cenové úlevy podle podnikové metodiky.

Lze očekávat významné dopady do ekonomiky?

V ekonomice se kalamita nijak zvlášť neprojevila, protože těžby byly přesunuty do ekonomicky kvalitní dřeviny – smrku silnějších dimenzí. Ztráta, která vyplývala z technologií, obtížnosti zpracování a navýšení režii byla kryta a dokonce jsme překročili původně plánovaný výnos.

Rychlé zpracování kalamity s sebou mimo jiné přinese i pokles těžeb v druhé polovině roku. Počítají s tím naši partneři?

Pravdou je, že v druhém pololetí roku bude například CE WOOD, a. s., na LS Český Krumlov zpracovávat minimální objem těžby, vyložené v režimu udržení některých svých stálých zaměstnanců. Firmy s tím již kalkulovaly a dokázaly tento úsporný režim akceptovat, byť jejich představy o těžbách byly asi o 25 % vyšší.

Nevyřešila by situaci dílčí výběrová řízení?

Dílčí výběrová řízení se neuskutečnila. Ta plánována byla odložena do druhého pololetí s tím, že při současných problémech s cenami dříví zřejmě od nich v tomto roce odstoupíme úplně.

Děkuji za rozhovor, Jan Řezáč

1. Dominantou Blanského lesa je vrchol Kleť

2. V nižších polohách tvoří borovice směsi se smrkem, modřínem, vtroušen je zde buk

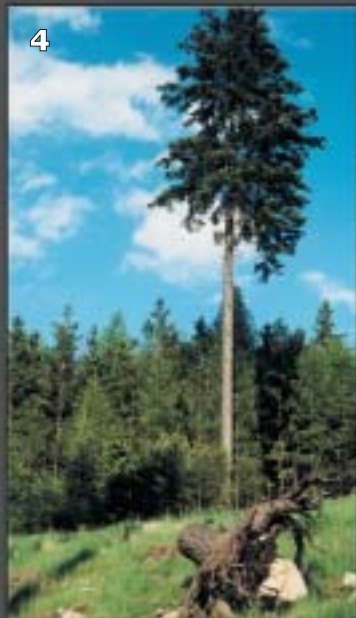
3. I do borových porostů je nutné vnášet meliorační a zpevňující dřeviny

4. Vitální staré jedle jsou zárukou, že v porostech zůstane přirozeně zachována příměs této dřeviny

5. Ponechávání bukových výstavků umožňuje přirozené zmlazení buku

6. Buk je důležitou dřevinou zpevňující porostní okraje

4

5

6

Temelín se stal novou dominantou Jihočeského kraje, pohled z úbočí Kletě, foto: Jan Řezáč

INSPIRACE

Mateřská

láska

Měsíc červen nám také den co den připravuje pozoruhodná setkání, a proto každý, kdo se pohybuje často v přírodě, může zažít nejedno překvapení. Je to období, kdy přichází na svět mnoho mláďat. Začátkem měsíce, kdy celá příroda již hýřila pestrými barvami a vzduch byl prosycen teplým sluncem, procházel jsem lesní louky a houštiny, abych našel nějaké jelení mládě. Nebyl to snadný cíl. Chodit po lese a hledat pečlivě ukryté mládě. Laň totiž klade svého potomka v husté vegetaci, aby byl ukryt před nebezpečím. Ten zůstává prvních 7 až 10 dní pečlivě ukryt a laň přichází pravidelně kojit.

Má celodenní výprava byla bezvýsledná. I když jsem chodil po místech, kde se zvěř pravidelně pohybuje, žádné mládě jsem neobjevil. Štěstí se na mne usmálo až za týden, kdy jsem znovu pátral po jelením kolouchovi, tak přišlo uspokojení. Rozhrnul jsem vysoké kopřivy a tam jsem je spatřil.

Nehybné jelení mládě. Opatrně jsem udělal v rychlosti dva snímky a zase tiše toto místo opustil. Druhý den jsem nedaleko od místa využil lovecký posed a čekal na laně, které zde vycházely do trávy. Věřil jsem, že se musí s laněmi objevit i nějaké mládě. Pozdě odpoledne se na louce objevily tři laně a s nimi jeden malý kolouch. Byl jsem šťasten, že mohu spatřit tuto rodinku, a tak jsem začal fotografovat. Chtěl jsem udělat snímek laně s kolouchem. Ovšem ostatní laně se pořád motaly kolem mláděte, a tak se mi stále nedařilo pořídit vysněný snímek, kde bych měl jen laň a její mládě. Až za hodnou chvíli se pasoucí laň malinko oddělila od ostatních a mládě ji následovalo. Mohl jsem tak pořídit vysněný snímek. I mládě začalo spolupracovat a chovalo se jako na módní přehlídce. Také jeho pestré zbarvení připomínalo nejnovější módu a tak se má ka-mera mohla konečně nasytit.

Netrvalo dlouho a skupinka se ocitla na kraji louky, kam dopadaly stíny velkých stromů a já jsem musel fotografování ukončit. Jen jsem se díval na starostlivou mámu, jak stále bedlivě střeží svého

potomka. I když se sama popásala, stále byla ve střehu, aby mohla v případě hrozícího nebezpečí zasáhnout a mládě chránit. Laň je pečlivou a svědomitou matkou, která se postaví na odpor i dotěrné lišce, jež by měla zájem o jejího potomka.

Obvyklou dobou kladení jeleních mláďat je konec května a hlavně červen. Nejintenzivnější kojení probíhá první měsíc až 6 týdnů po narození koloucha. V tomto období je mateřské mléko jediným, později hlavním zdrojem výživy. Mateřské mléko má vysokou výživnou hodnotu, protože obsahuje nejen vysoké procento tuků, bílkovin, ale i část uhlohydrátů, což je mléčný cukr. Asi po 6 až 8 týdnech již začíná kolouch přijímat zelenou potravu.

Jaromír Zumr

Polomová

kalamita

z 26. – 28. října 2002

Vysoký podíl nahodilých těžeb a polomů v minulých letech a také 4 mil. m³ polomů (podle údajů v Lesnické práci č. 12/2002) z 26. – 28. října 2002 vytváří u některých lesníků názor, že jde o důsledek globálních změn ovzduší a klimatu. V této souvislosti je třeba uvést, že charakter větrných poměrů se v uplynulých 30 – 50 letech podstatně nezměnil. Za uplynulých 30 let se průměrná rychlost větru snížila o 0,068 m/sec,

Na vznik polomů v říjnu 2002 působilo v určité míře nepříznivé vlhké počasí celého roku 2002. Měsíce před kalamitou byly mimořádně vlhké a s nižšími teplotami. Půda byla dlouhodobě nasycena vodou, která nestačila odtéci a pro nižší teploty se nemohla ani v obvyklé míře odpařit. V lesních oblastech jižních Čech obnášely srážky 158 % předchozího dlouhodobého průměru. Tento stav ovlivnil stabilitu stromů, zejména

něných, kterých bylo 73 %. Zmenšil se podíl zlomů vrcholových a korunových a je také méně stromů ohnutých. Vysoký stav půdní vlhkosti však v mnoha místech zhoršil stav půdy pod lesními porosty, a to zejména tam, kde byly porosty výrazně proředené a v nichž úbytek počtu stromů snížil intercepci srážek, která obvykle činí asi 30 % srážkové vody. Snížil také transpiraci živými stromy, čímž se podle míry proředení mohl zvýšit obsah vody v půdě o dalších asi 10 %.

Globální změny klimatu nelze, pokud jde o vítr, prokázat. Lze však prokázat změny ve stavu lesů, které jejich odolnost nepříznivě ovlivňují. Jde o tyto vlivy:

Věk porostů

Průměrná intenzita větrných polomů byla v říjnu r. 2002 u 130letých porostů o 59 % vyšší než u porostů 110letých. Starší porosty byly i dříve polomem více poškozeny. To se prokázalo u větrné kalamity v r. 1955, při hurikánu „Wiebke“ v r. 1990 a také při námraze před 8 lety. Stáří našich lesů se postupně zvyšuje, proti roku 1920 je nyní o 23 let vyšší a o celou jednu věkovou třídu se zvýšilo také průměrné obmýti. Můžeme si položit otázku, zda je tento trend správný.

Zdravotní stav stromů a porostů

Z rozboru současné kalamity z října r. 2002 vyplynulo, že 9,8 % zlomů a vývrátů bylo postiženo hnilobou v dolní a střední kmenové části. Pevnost dřeva u smruku i buku je při tvrdé hnilobě snížena o 10 – 35 %. Zdravé dřevo odolává dobře rychlostem větru 100 km/hod, dřevo narušené hnilobou se láme již při rychlostech 50 – 60 km/hod. Větrů těchto menších rychlostí je však asi 21x více. Také hniloba kořenů snižuje odolnost až o 39 % podle stupně rozkladu. Podle údajů Ing. Balka a Ing. Sloupa se redukována plocha loupáných porostů zvýšila od

poklesla tedy o 2,3 %, ve stejném období se zvýšil podíl bezvětrí ze 17 % na 20 %, tedy o 17 %. Oba tyto ukazatele jsou dokladem, že změny větrných poměrů jsou nepodstatné a nemohly vést k výraznému vzestupu polomů. Není uzavřeno doposud šetření o změnách v nárazovosti větru, u níž měření zatím trpí nepřilíhš vysokou spolehlivostí a také chybí starší data před rokem 1960.

jejich ukotvení v půdě. Půda nasycená vodou přenáší pouze tlak, nikoliv smykové napětí, má nižší měrnou hmotnost a hladina spodní vody nadlehčuje povrchové vrstvy, v nichž se nalézají kořeny stromů. Stromy se proto snadněji vyvracely. Na vrub mokra připadá podle současného šetření polomů na Šumavě asi 20 % nynějších polomů, a to pro vysoký podíl samotných vývrátů a stromů naklo-

r. 1975 na dvojnásobek. Poškození vysokou zvěří je stále hrozbou. V r. 1918 bylo v našich lesích 5 ks vysoké zvěře na 1000 ha, nyní se uvádí stav 8x vyšší. Přes hrozné důsledky na stav lesů se za posledních 10 let stav jelení zvěře zvýšil o 9 %, dančí zvěře o 2 % a muflonů o 1 %. Při řešení celkové polomové situace nemohou nad tímto stavem vlastníci lesů zavírat oči. Pozornost vyžaduje dále technologie těžeb a vyklizování, použití šetrných strojů, šetrných pracovních postupů a důsledný zdravotní výběr ve všech vývojových fázích.

Mechanicko-fyzikální vlastnosti stromů

Rada minulých šetření, např. po hurikánu „Wiebke“ z r. 1990 a také po námraze v zimě 1995/1996 prokázala, že velký vliv na odol-

bude hrát podstatnou roli ochrana proti kůrovci, která si v minulých 10 letech vyžádala 6,5 mil. m³ a v mnohých místech vedla k proředění. Patří k zásluhám LČR a obecních i soukromých lesů, že se hrozící kalami- tu z let 1993 – 1996 podařilo zvládnout. Boj proti kůrovci je tedy bojem proti proředování a má v ochraně lesa proti polomům svůj velký význam. Ze stejného důvodu stále neuzavře- né diskuse o kůrovci v národních parcích vedou k obavám o další polomy jak v národních parcích, tak i v jejich okolí. Po desetiletích, kdy lesy v určitých oblastech poškozo- valy imise, mohly se imisemi proředené porosty rovněž na nahodilých polomových těžbách podílet.

Zastoupení dřevin

Z hlediska přírodního stavu lesů zaslou-

ží kladné hodnocení zvyšování podílu melioračních dřevin. Zastoupení smrku v našich lesích se za 50 let snížilo o 9 %, zastoupení borovice o 3 %. Celkový efekt tohoto vývoje lze očekávat až za více dese- tiletí, takže se při této poslední kalamitě nemohlo projevit. Ani po delší době však nelze od snížení podílů smrku a borovice v druhové skladbě našich lesů očekávat zvlášť výrazné zvýšení odolnosti.

Pokud vezmeme v úvahu výsledky statis- tických šetření, přesvědčíme se, že statisti- ky nejvýznamněji ovlivnily rozsah polomů tyto ukazatele v následujícím pořadí:

1. Intenzita těžeb v posledních decéniích
2. Zakmenění
3. Výška stromů a porostů
4. Štíhlost
5. Velikost porostní plochy
6. Věk
7. Zastoupení dřevin a jejich smíšení

Podle těchto ukazatelů je zastoupení dřevin statisticky až na sedmém místě.

Závěr

Tyto poznámky ukazují, že každá kalamita si zaslouží provedení rozboru a že lesníci ne- jsou proti polomům zcela bezmocní. Práce lesníků však vyžaduje dlouhodobě promyšle- nou péči.

Diskusní příspěvek byl přednesen na semináři Škodliví činitelé v lesích Česka 2002/2003, Praha – Suchdol, 26. 3. 2003.

Ing. Ivo Vicena, CSc.,
Sídliště Míru 48, 384 51 Volary

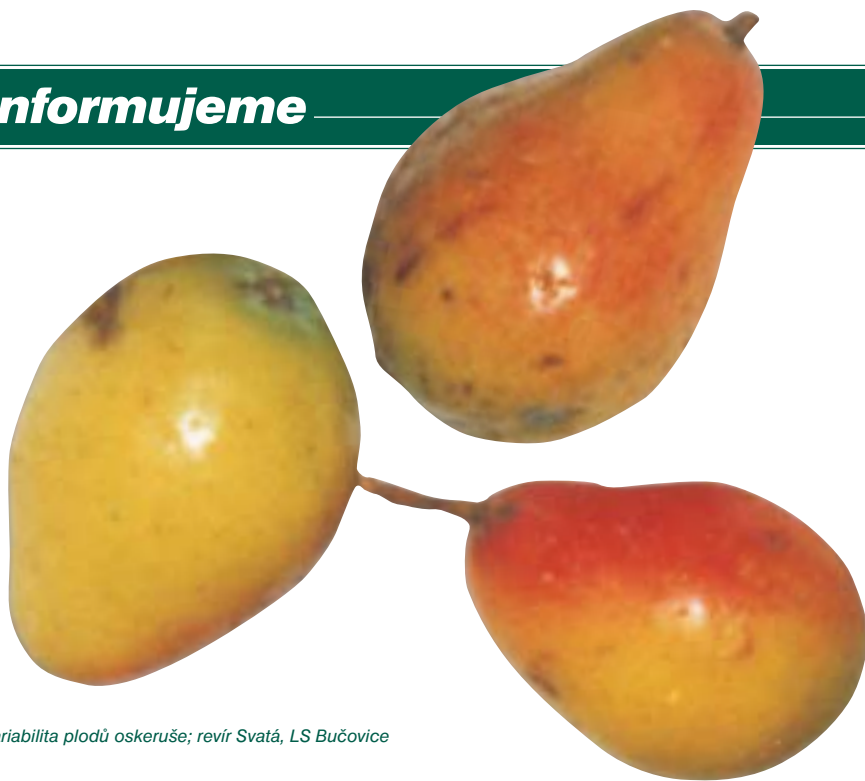
nost stromů má štíhlost kmenů. Borovice se štíhlostním koeficientem 85 mají vyšší stupeň odolnosti proti větru o 9 %, smrky o 16 %, duby dokonce o 100 % při porovnání se štíh- lostním koeficientem 125. U námrazy jsou spádnější stromy odolnější o 22 %. Víme, že štíhlost kmene se dá nejúčinněji ovlivnit v nejmladších stadiích vývoje, tedy při proře- závkách a probírkách. Jak máme však posu- zovat současný stav výchovy, když za období let 1996 – 2000 poklesl plošný rozsah pro- řezávek o 12 % a plošný rozsah probírek dokonce o 23 %?

Zakmenění

Šetření z října r. 2002 na Šumavě znovu prokázala, že nejméně byly poškozeny zapo- jené porosty se zakmeněním 9 – 10. V po- rovnání s nimi byly polomy v porostech se zakmeněním 7 – 8 o 41 % vyšší, u námrazo- vé kalamity ze zimy 1995/1996 o 32 % vyšší. Měli bychom se zamyslet nad vším, co vede ke snižování zakmenění. V této úvaze

Variabilita plodů oskeruše; revír Svatá, LS Bučovice

OSKERUŠE

vzácná a málo známá dřevina

Oskeruše je významnou, avšak u nás skoro zapomenutou ovocnou dřevinou. Z vědeckého názvu (*Sorbus domestica* L.) je patrné, že se jedná o pěstovaný, jedlý druh jeřábu. Přírodně je rozšířena především v teplých oblastech okolí Středozemního a Černého moře. U nás ji najdeme zejména v oblasti jihovýchodní Moravy, ojediněle pak v Českém Středohoří a na Litoměřicku.

Oskeruše se zde vyskytuje převážně jako solitery na nelesních pozemcích (na Moravě zejména mezi vinohrady). V lesních porostech Podyjí, Pálavy, Ždánického lesa, Chřibů, Vizovické vrchoviny a Bílých Karpat se nacházejí možné zbytky její původní přirozené populace. Do obdělávané zemědělské krajiny se pak tyto jedlé jeřáby mohly dostat jako výstavky po vykloučených či vyžďářených lesích a když pak lidé poznali jejich léčivou schopnost, rozmnožovali je úmyslně. Nebo je k nám přinesli vojáci římských legií, kteří oskeruše sázeli kolem cest a na okrajích obsazeného území? Anebo Tataři, přezývající sušené oskeruše jako prostředek proti průjmům a úplavici při obléhání Strážnice?

Lidová moudrost na Slovácku praví:

„Nalomené zdraví oskoruša spraví!“.

„Kdo oskorušu pojídáš a piješ, hnačku nemáš – dobře žiješ!“

„Člověk, který zasadí oskorušu a napije sa gořalky z toho stromu, dožije sa mnoho let!“

„Pít oskorušovú – to je život, košťovat ju – to je veda, rozmlúvat o ní, to je umění.“

Zralé, čerstvé plody jsou sladkokyselé, výrazně aromatické, obsahující vitamíny, pektiny, trísloviny a minerální soli. Po dozrání

a uležení jsou výborné pro přímou konzumaci. Využívají se k výrobě marmelád či kompotů. Zralé plody se také lisují. Z jejich šťávy se vyrábějí různé nápoje – od velmi zdravých

nealkoholických, přes oskerušové víno (středomoří) až po likéry. Pikantní jsou oskeruše s kořením a cukrem macerované v rumu. Uleželé a správným postupem zvašené plody jsou surovinou pro výrobu vysoce ceněné oskerušové pálenky. Sušené oskeruše (oskerušové křížaly) rozemleté na prášek, jsou využívány na posyp buchet, koláčů a perníků. Čerstvé oskeruše se skladují mražené jako jahody. V Bulharsku se sterilují ve sladkokyselém nálevu. V lidovém léčitelství jsou osvědčeným prostředkem proti průjmům i úplavici a střevním a žaludečním potížím.

Taxonomicky je oskeruše spolu s ostatními druhy rodu jeřáb řazena do čeledi růžovité, podčeledi jablonovité. Dávno vysazovanými kulturními ovocnými dřevinami této podčeledi jsou vedle jabloní a hrušní také zástupci rodu kdoule, mišpule a aronie. Ve vyšších, chladnějších polohách, lze na chudších a kyselejších stanovištích pěstovat jedlý, vitamínově bohatý jeřáb ptačí. Jeho pěstované kulturní variety (kultivary) nesou názvy Moravica, Dulcis, Edulis, Rossica aj. Zvláštností této podčeledi jsou také mezerodovi kříženci *Crataegomespilus*, *Sorbopyrus*, *Sorbaronia*, *Amelosorbus*, *Sorbocotoneaster*, *Pyronia*.

Velikost malvice oskeruše je 1,5 až 3 cm, tvaru jablkovitěho, vejčitého až hruškovitého. Na stromě dozrává zelenavá až červenohnědá. Zralé plody jsou nažloutlé, s červeným líčkem, načervenalé až červené, tečkované

drobnými lenticelami. Po dozrání opadnou na zem a zhnědnou. Listy jsou střídavé, lichozpeřené, typické „jeřábové“ s 13 – 21 lístky.

Výška nejvyšších stromů v lesních porostech Moravy dosahuje až 24 m a průměru 50 cm. Ve volné krajině mají tvar rozvětvených ovocných stromů. Mnohé jsou dlouhověké. Věk nejstarší oskeruše na Strážnicku je odhadován na více než 400 let. Obvod kmene dosahuje 460 cm a výčetní průměr 146 cm.

U izolovaných jedinců dochází často k samoopylení nebo blízkému příbuzenskému křížení – inbreedingu. Důsledkem je snížení odolnosti potomstva. Pokud je k opylování použito pylu z jiného stromu, je prokázáno, že celé potomstvo je zdravější. Proto je při vysazování více stromů v jedné lokalitě důležité, aby byly různého původu.

Cesta ke snížení inbreedingu může v podobných případech vést také přes založení semenného sadu. Z výběrových stromů v lesních porostech i volné krajině byl v roce 2001 VÚLHM založen semenný sad jeřábu oskeruše na LZ Židlochovice. (Semenným sadem nazýváme výsadbu roubovanců lesních dřevin založenou pro produkci semene vysoké genetické hodnoty.) Semenný sad oskeruše je založen z nejvyšších stromů, které prošly přísným výběrovým řízením specialistů, lesnických genetiků a potvrzeny odborníky státní správy.

Matečných, výběrových stromů bylo vybráno sedmdesát a z každého jsou roubováním vypěstovány dva až tři roubovanci, kteří jsou navzájem mezi sebou promíseni, ve sponu šest metrů, vysazení. Roubovanci po dvou letech od výsadby dosahují výšky přes 2 m. Místní lesníci v semenném sadu netrpělivě vyhlížejí květní pupeny, které jsou předpokladem vývinu malvíček a v nich uložených „jadérek“ umožňujících výsev a následné porovnání, testování potomstev generativního původu semenáčků, určených pro rozšíření v naší krajině.

Zachování a obnova genofondu lesních dřevin a zvýšení druhové diversity lesů je jednou z významných priorit trvale udržitelného lesního hospodářství. LČR takto (na základě zpracované „Konceptce zacho-

Mohutný kmen oskeruše u Starého Podvorova

tace publikace „Oskeruše ...od A do Z“. Díky aktivitám občanských sdružení v regionu bylo v posledních letech pod heslem „Romantici sází růže, správní chlapi oskeruše!“ na nelesních pozemcích vysázeno několik tisíc nových stromků tohoto druhu.

Dřívější mapy výskytu ohraničovaly severní rozšíření oskeruše řekou Dunajem a Rýnem. Mým snem je posunout tuto hranici za Odru a Labe!

„Když ve vinohradě hledíš na strom ztepilý, řekneš si, kdybychom sa tolika let dožili! Tož pochvalme tento moravský strom, děkujeme otcom, dědákům! Ať ještě dlouhé roky kráší náš kraj – k tomu, Bože, nám požehnaj!“

Ing. Stanislav Klečka,
oblastní genetik LČR, oblastní inspektorát Zlín

Čtyři měsíce staré semenáče (folník);
v pravo na vzduchovém polštáři

vání a reprodukce genových zdrojů lesních dřevin“, 2000), prakticky naplňují své předsevzetí – využívání doposud opomíjených dřevin.

V rámci udržení a rozšíření druhu byla oskeruše symbolicky nazvána stromem moravského Slovácka. Dne 1. března tohoto roku proběhl ve Strážnici druhý košť oskerušovice, na němž bylo vystaveno a degustováno celkem sto padesát vzorků této pálenky. Součástí byla odborná přednáška a prezen-

Boleradice - oskeruše v lánu polí

nové odborné publikace a knihy

z oboru lesnictví a příbuzných oborů

Ochrana lesů a přírodního prostředí

Jaroslav Křístek, Vlastislav Jančařík, Jaroslav Mentberger, Ivo Vicena a Stanislav Volný

Kniha je určena především studentům lesnických škol. Je však koncipována širěji, aby mohla sloužit i majitelům lesů a pracovníkům lesního hospodářství. Navazuje na řadu knih o ochraně lesů, které u nás byly vydány, a autoři měli snahu v ní zachytit nové poznatky, které lesnická věda a praxe v poslední době přinesly. Zejména se jedná o poznatky ekologie, která převratným způsobem uplatňuje systémový přístup k nahlížení na vztahy a procesy v lesních ekosystémech i k jejich záměrnému řízení. Autoři položili důraz na škodlivé činitele, kteří rozvracejí lesní hospodářství. O činitelích menšího významu je pojednáno stručněji. Součástí knihy je kapitola věnovaná ochraně přírodního prostředí. Tato problematika organicky navazuje na vlastní ochranu lesů, je však tématicky specifická. Její zařazení do knihy je důsledkem učebního plánu středních lesnických škol, v němž je předmět „Ochrana lesů a přírodního prostředí“ zařazen. Ochrana přírodního a v širším záběru i životního prostředí je značně rozsáhlá. V rámci lesnického zaměření této problematiky se autoři soustředili na ty části ochrany přírodního prostředí, které může lesní hospodářství svými opatřeními ovlivnit.

Vyd. *Malice lesnická*, s. r. o., Písek, 2002, v edici *Učebnice* (přiděleno technické knihovně LČR HK)

Seminář „Myslivost – historie a perspektivy“

Sborník ze semináře, Židlochovice, 11. – 12. 10. 2002.

Vyd. LČR, s. p., LZ Židlochovice, 2003 (přiděleno technické knihovně LČR HK)

Využití chemické meliorace v lesním hospodářství ČR

Sborník ze semináře v Kostelci nad Černými lesy dne 18. 2. 2003, který byl rozdělen do tří bloků: Obecné problémy chemické meliorace, Hnojiva řady SILVAMIX v lesním hospodářství a Ekologické účinky hnojení a vápnění.

Vyd. *Lesnická fakulta ČZU v Praze v nakladatelství a vydavatelství Lesnická práce, s. r. o.*, 2003 (darováno technické knihovně LČR HK)

Výsledky lesnického výzkumu v Krušných horách v roce 2002

Sborník z celostátní konference, Teplice, 27. 3. 2003.

Vyd. *VÚLHM Jíloviště-Strnady*, 2003 (přiděleno technické knihovně LČR HK)

Drtiče klestu a jejich zvýšené využívání

Sborník z celostátního semináře, Témice (okres Pelhřimov), 16. 4. 2003.

Vyd. *Česká lesnická společnost, Praha*, 2003 (darováno technické knihovně LČR HK)

Příroda Valašska

Jan Pavelka, Jiří Trezner a kolektiv

Publikace se zabývá živou a neživou přírodou v okrese Vsetín a její ochranou. Jedná se o první ucelené, originálně koncipované zpracování tohoto tématu v regionu Valašska. U probíraných skupin rostlin a živočichů byl položen důraz na konkrétní informace o jejich výskytu v okre-

se Vsetín. Údaje vycházejí ze stavu znalostí přírody okresu zejména z let 1975 – 2000. Podrobně jsou rozvedena populární témata, např. medvěd hnědý (včetně mapky výskytu, tabulky škod a informace o medvědovi, který byl odchycen v srpnu roku 2000 v Brodské u Nového Hrozenkova), dále vlk, rys, vydra aj. V rámci neživé přírody jsou mimo jiné popsány následky povodně z roku 1997. Zvláštní pozornost je věnována přírodě jednotlivých obcí. Ta je popsána v samostatné kapitole a jsou v ní systematicky uvedeny zajímavosti z květeny, fauny a neživé přírody na území každé obce. Na závěr knihy je přiložen soupis publikovaných i nepublikovaných prací, které se vztahují k přírodě vsetínského okresu, dále terminologický slovníček, rejstřík názvů obcí, souhrn v češtině a v angličtině. Publikace je napsána v několika rovinách, proto se některé údaje v různých oddílech částečně opakují. Jednotlivé oddíly jsou však napsány jiným způsobem a místy i na jiné odborné úrovni.

Vyd. *ZO ČSOP 76/06 Orchidea ve spolupráci s Okresním úřadem Vsetín a Školským úřadem Vsetín*, Vsetín, 2001 (zakoupeno u vydavatele pro technickou knihovnu LČR HK)

Lovy bez halali

Ludvík Uhlíř

Publikace s fotografiemi zvěře z oblastí, které dominuje masív Králíckého Sněžníku.

Vydavatel neuveden, realizace:

Ludvík Uhlíř-Agentura SLOVO A OBRAZ, Častolovice, 2002 (přiděleno technické knihovně LČR HK)

Ze strání pod Buchlovem aneb Malá kniha mysliveckých zamyšlení

František Bezděk a Zdeněk Kunert

Kniha povídek a veršů vychází ze zážitků autorů – místních rodáků, kteří jsou s lesy pod Buchlovem spojeni profesí.

Vyd. *Svazek obcí Mikroregion Buchlov*, 2003 (darováno technické knihovně LČR HK)

Jiří Uhlíř

V měsíci červnu oslaví významná životní jubilea tyto pracovníci LČR

Padesátiny

11. 6.	Milan Freiman	LZ Dobříš
2. 6.	Ing. Zdeněk Patočka	LS Kaplice
4. 6.	Václav Hovorka	LZ Boubín
6. 6.	Václav Buben	OI Choceň
20. 6.	Miroslav Klvaň	LZ Židlochovice
21. 6.	Oldřich Svoboda	LS Český Rudolec
21. 6.	Pavel Kořínek	LZ Konopiště
22. 6.	Eva Borovičková	OI Liberec

Šedesátiny

6. 6.	Josef Petáň	LS Nižbor
12. 6.	Jan Kudláček	LZ Židlochovice
25. 6.	Ing. Ivan Mazánek	ředitelství podniku
29. 6.	Josef Polauf	LS Železná Ruda
30. 6.	Ing. Pavel Adamec	LS Fr. Lázně

10. 4. oslavil šedesátiny Ondřej Pročka z LZ Kladska

**Všem jubilantům blahopřejeme
a přejeme jim hodně zdraví a spokojenosti**

Lovecký parkúr

O pohár LČR

Vítězové v kategorii jednotlivců

Ve dnech 9. – 10. května se uskutečnil na střelnici Vraž Lesního závodu Konopiště IV. ročník soutěže O pohár Lesů České republiky v loveckém parkúru. Závodu se zúčastnilo 28 čtyřčlenných družstev LČR a 5 družstev hostů. Oproti loňskému ročníku tak přibyla tři domácí družstva, což je jistě potěšitelný nárůst zájmu o tuto sportovně společenskou událost. Celkem se jednotlivých disciplín zúčastnilo 148 střelců. Již vítaným zpestřením byly volně vložené soutěže v rychlostřelbě družstev, vrhu sekerou na cíl, střelbě ze vzduchové pistole a střelbě na běžícího kňourka. Tradičně se střílelo ve dvou dnech, čtyři položky po 25 terčích, první den 75 terčů, druhý den 25 terčů.

Vítězem prestižní kategorie družstev LČR a držitelem putovního poháru se stalo domácí družstvo LZ Konopiště ve složení Václav Hlaváček, Vlastimil Sahula, Hubert Stejskal a Josef Zubík. Umístěním na druhém místě všechny zaskočilo družstvo Ředitelství LČR ve složení Vladimír Veselý, Jiří Oliva, Vladimír Krchov a Mikuláš Říha. Třetí místo získalo družstvo LZ Boubín, který reprezentovali Milan Kotrba, Karel Jansa, Karel Schwamberger a Václav Nedvěd. Pořadí na dalších místech bylo:

4. LZ Dobříš,
  5. Ol Chocně,
  6. LZ Židlochovice,
  7. Ol Frýdek-Místek,
  8. Ol Brandýs n. L.,
  9. Ol J. Hradec,
  10. Ol Plzeň
- a Ol Český Krumlov.

Kategorii hostů vyhrálo neprekonatelné družstvo Hosté I, které soutěžilo ve složení Vladislav Jarošek, Jiří Jarošek, Pavel Dostál, Jaromír Janata. Hosté I dosáhli absolutně nejvyššího počtu bodů.

Petra Zavřelová přesvědčila, že i ženy umějí střílet

Druhé místo obsadilo družstvo Hosté II ve složení Antonín Walter, Jan Staněk, Miloš Vedral, Pavel Kosina. Třetí místo si pro sebe rezervovalo družstvo HLDS, které reprezentovali Petr Pradáč, Jaroslav Vaněk, Miroslav Matějka a Zdeněk Pecha.

V kategorii jednotlivců LČR zvítězil Václav Hlaváček z pořádajícího LZ Konopiště. O druhé místo se při shodném počtu bodů v základní části utkali Jan Ferkl a Ivan Chalupa. Po neuvěřitelně dramatickém rozstřelu nakonec druhé místo vybojoval Jan Ferkl z LZ Dobříš. Ivan Chalupa z ředitelství si stejně jako loni stoupl na třetí příčku. Pořadí na dalších místech: 4. – 5. Miloslav Hájek, Vlastimil Sahula, 6. Jan

Vítězná družstva

Vybíral, 7. Václav Buben, 8. Vladimír Veselý, 9. – 12. Milan Kotrba, Pavel Mrva, Libor Škola, Jiří Oliva. Kategorii hostů vyhrál Jiří Jarošek, následovaný Jindřichem Kubíkem a Pavlem Dostálem.

Velmi příjemným překvapením byla účast tří žen – Petry Zavřelové z LS Tišnov, Aleny Hovadové a Hedviky Hnízdové z ředitelství. Svoji odvahou dokázaly, že lovecký parkúr není jen výsadou mužů. Patří jim naše uznání a obdiv. Přejme si, aby se k nim v příštím ročníku přidaly i další naše kolegyně.

Na závěr nelze než co nejsrdčněji poděkovat pořadatelům za perfektní přípravu a organizaci soutěže i jejího zázemí, všem účastníkům zejména za příkladnou kázeň při samotných závodech a sponzorům za pomoc při zajištění cen a občerstvení. (Kompletní výsledková listina je k dispozici na Intranetu LČR.)

**Výměně zkušeností
a stmelování kolektivu zdar!**

Redakce

Zasad' si svůj strom

Společnou akci „Zasad' si svůj strom“ přispěly k oslavám Dne Země Správa chráněné krajinné oblasti Jeseníky, Lesy ČR, s. p., lesní správa Jeseník a Jesenícká lesnická společnost dne 26. 4. 2003. Akce se uskutečnila na revíru Chlum LS Jeseník a zúčastnilo se jí 26 dětí a 24 dospělých. Úvodním slovem byly přítomným vysvětleny hlavní zásady ochrany přírody a hospodaření v lesích, včetně vysvětlení postupu výsadby sazenic lesních dřevin. Pak si každý vybral z nabídky sazenic jedle, buku a javoru a zasadil si svůj strom. Celkem bylo při této akci vysazeno 20 javorů, 40 jedlí a 60 buků. V doprovodné části akce si děti ve dvou skupinách hrály v lese o lese s Ing. Petrem Kučákem. K zdárnému průběhu celé akce přispěla dobrá nálada všech účastníků a mimořádně pěkné počasí.

J. L.

Nikdy není

DOST

Někdy stojí za to jenom být poblíž a sledovat. Tady se totiž všechny handicapované děti vyrovnaly zdravým dětem a řešení úkolů se stalo skvělou hrou pro těch 14 závodníků. Jen ta denní péče, které se jim v podobě učitelů dostává, přináší výsledky.

Velikou radost jim, i nám ostatním udělal záchranářský pes, který předvedl dětem hledání ztraceného člověka. Děti ho po perfektně provedené práci odměnily svoji bezprostředností.

Každý soutěžil, každý byl odměněn a spokojen. U těchto dětí je však vidět i něco navíc. Oni se ze všeho radují dvakrát a dvakrát víc.

Význam této akce podpořili svou přítomností i čelní představitelé Jihočeského kraje, PhDr. Jan Stráský – ředitel Krajského úřadu Jihočeského kraje s tajemnicí Ing. Zemlovou a Ing. Jaromír Taliř, poslanec KDU-ČSL za Jihočeský kraj, předseda poslaneckého klubu KDU-ČSL v parlamentu ČR.

Denně probíhají v České republice podobné akce. Více než dříve si uvědomujeme, že tito lidé potřebují naši pomoc. Díky zaměstnancům lesní správy Hluboká nad Vltavou za čas, který dětem věnovali a slíbili další pokračování. V tomto případě není opravdu nikdy dost.

Miloslav Louda

Exkurze žáků SLŠ Trutnov

Stalo se již tradicí, že pedagogové SLŠ v Trutnově při exkurzních výjezdech se svými studenty neopomenou navštívit lesní správu Jeseník. Nejinak tomu bylo i v letošním roce, kdy se zde 28. 4. 2003 uskutečnila exkurze žáků IV. ročníku. K tématu těžební činnosti s lanovkovým přibližováním a problematikou způsobů obnovy lesa v NPR Rejvíz byly zaměřeny ukázky na revíru Chlum za doprovodu revírníka Karla Ščudly a na revíru Orlík za doprovodu revírníka Pavla Dvořáka. S technickými údaji používaných lanovek u firmy CE WOOD, a. s., DLV oblast Jeseníky velmi ochotně seznámili pánové Plíšek a Šmíro ze jmenované firmy.

J. L.

Aplikace chemických přípravků v lesním hospodářství

Ve spolupráci s firmou SILVACO, a. s., a Lesy ČR, s. p., lesní správou Jeseník zorganizovala firma CE WOOD, a. s., DLV oblast Jeseníky dne 25. dubna 2003 školení Aplikace chemických přípravků v lesním hospodářství. Teoretickou i praktickou částí školení velmi odborně provedl účastníky pracovník firmy L.E.S. CR Ing. Krejčíř a Ing. Jedlička z firmy Monsanto, a. s. Školení se zúčastnilo celkem 22 posluchačů, z toho 9 zaměstnanců lesních správ Lesů ČR, s. p. a 13 pracovníků dodavatelských organizací.

J. L.

FOTOreportáž

Nikdy není DOST

fotoreportáž k článku na straně 16

